

Hodnoty: přehled a shrnutí

Září: hodnoty, úvod a přehled

Předškoláci: Co jsou hodnoty?

Diskuse v kruhu:

Učitel uvádí pojem hodnot. Hodnoty nám pomáhají definovat naše chování. Příkladem určité hodnoty může být, že se rozhodneme být laskaví ke kamarádovi nebo někomu pomůžeme v šatně. Takové chování je laskavost. Když posloucháme bez vyrušování kamarády v kruhu nebo nezačneme jíst, dokud nebudou mít všichni jídlo, jsme ohleduplní. Tento rok se budeme učit o hodnotách a o tom, jak se máme chovat ve třídě a doma. Dáte mi příklad, jaké to je být laskavý? Učitel vede diskusi s žáky a občas uvádí příklady.

V případě, že ve skupině panuje vhodná atmosféra, učitel může použít hraní rolí, aby si žáci vyzkoušeli, jaké to je, když jsou laskaví nebo ohleduplní. Pokud ovšem byla diskuse příliš dlouhá, možná bude lepší nechat to na jiný den.

Učitel také žákům ukáže tabulku pocitů, aby mohli přemýšlet o tom, jak se cítí a jak mohou své pocity vyjádřit. To je ohleduplné chování.

Individuální hodiny a malé skupiny:

- Slušné chování: hraní rolí na téma hodnot: jak být laskaví, ohleduplní apod.
- Praktické použití tabulky pocitů s žáky
- Pracovní listy: omalovánky
- Čtení příběhů o ohleduplnosti a jiných ctnostech
 - *The Mine-o-Saur*, Sudipta Bardhan-Quallen
 - *Vždycky může být hůř* (It Could Always be Worse), Margot Zemach
 - *Prázdný hrnec* (The Empty Pot), Demi
 - *David má potíže* (David Gets in Trouble), David Shannon
- Použití učebních osnov pocitů (viz příloha) v individuálních a skupinových hodinách

Základní škola: Co jsou hodnoty? Jaké hodnoty jsou důležité pro naši komunitu?

Diskuse/hodina: Co jsou hodnoty? Jaké hodnoty jsou důležité pro tuto komunitu?

Učitel vede diskusi o hodnotách, předkládá jejich definice a vyzývá žáky, aby sdíleli svá pozorování. Žádá žáky, aby uvedli některé hodnoty, které píše na tabuli. Poté chodí kolem třídy a vyzývá žáky, aby uvedli příklad různých hodnot. Ty zaznamenává na tabuli pro budoucí diskusi.

Učitel žádá děti, aby si do deníku zapsali nebo nakreslili něco o libovolné hodnotě.

Diskuse/hodina: Jaké hodnoty jsou důležité pro naši komunitu? Tvorba komunitních pravidel.

Další den se učitel vrátí k diskusi o hodnotách a ptá se dětí, zda si je pamatují a zda mají nějaké další nápady týkající se hodnot. Po sdílení je vede k diskusi o jejich třídní komunitě a o tom, jakou si ji přejí mít během školního roku. Prostřednictvím diskuse o svých představách a hodnotách obecně utvářejí pravidla pro chování ve třídě.

Další následné aktivity:

- Omalovánky

- Podněty k psaní o hodnotách
- Povídání o historických postavách, které jsou vzorem ohleduplného, laskavého a spolupracujícího chování
- Čtení knih a příběhů o respektu a dalších ctnostech
 - *Celý svět* (Whole World), Christopher Korr
 - *Spolehnutí na komunitu* (Counting on Community), Inno Sanot Nagara
 - *Dar přikrývkářky* (The Quiltmaker's Gift), Jeff Brumbeau
 - *Poklad* (The Treasure), Uri Shulevitz
 - *David má potíže* (David Gets in Trouble), David Shannon
- Použití učebních osnov pocitů (viz metodologie) v individuálních a skupinových hodinách
- Účast na semináři s psycholožkou Klárou Marušincovou

Seminář pro základní školu o chování v komunitě s psycholožkou Klárou Marušincovou

Psycholožka Klára Marušincová navštívila třídy základní školy, aby vedla seminář o ohleduplném a laskavém chování. Pomocí diskuse, her a hraní rolí vedla děti k tomu, aby zkoumaly hodnoty naslouchání, laskavosti, spolupráce, respektu a mnoha dalších.

Výlet na raftu a team building pro žáky vyšší základní školy

Na začátku školního roku se děti z vyšší základní školy zúčastnily výletu na raftu, který sloužil také jako team building. Děti během výletu zkoumaly hodnoty a měly několik skupinových diskusí o tom, co je pro ně důležité v nadcházejícím školním roce. Po návratu do školy v návaznosti na tyto diskuse sepsaly a svázaly třídní knihu pravidel, jimiž se všichni řídí.

Říjen: všímavost a vnitřní mír

Předškoláci: Co znamená být všímavý? Jak můžeme nacvičovat všímavost?

Diskuse/hodina: Co znamená být všímavý? Jak můžeme nacvičovat všímavost?

Učitel představuje koncept všímavosti. Všímavost znamená schopnost všimnout si toho, jaké máme myšlenky, jak se cítí naše tělo, co slyší naše uši – prostě všeho, co nás obklopuje a odehrává se právě teď. Vyzvěte děti, ať sedí potichu a praktikují všímavost. Učitel zazvoní na zvonek a požádá děti, aby pozorně poslouchaly, dokud zvuk zvonku slyší.

Vztáhněte tuto diskusi k našim učebním osnovám pocitů v individuálních aktivitách a v aktivitách pro malé skupiny.

Předškoláci: cvičení všímavosti pro malé skupiny

Pro toto cvičení vytvořte malou skupinu dětí.

Když jdeme ven, vidíme a cítíme spoustu úžasných věcí. Například stromy, vítr, oblaka a slunce. V mnoha ohledech jsme jako tyto nádherné součásti přírody, a při tomto cvičení budeme jako strom a vítr a slunce.

Naše tělo je jako strom. Roste a je silné. Náš dech je jako vítr. Proudí dovnitř a zase ven. A slunce je jako to v nás, co je teplé a laskavé.

Zavřeme tedy oči a posadíme se zpřímá jako strom. Rozpažíme a roztáhneme prsty jako větve a listy. Sevřeme prsty v pěsti, zase je uvolníme a necháme je třepetat jako ve větru.

A teď, zatímco vítr vane, buďme jako vítr a dvakrát se zhluboka, pomalu nadechneme. Nadechujeme... a vydechujeme, vydechujeme vítr. Nadechujeme... a vydechujeme, vydechujeme vítr.

A teď vychází slunce a ohřívá strom a vítr. Ozařuje strom a my cítíme své tělo. Cítíte prsty na ruce a na nohu? Co ještě cítíte – jen tak, že si toho všimnete?

A jak slunce svítí na vítr, cítíme, jak naše tělo dýchá. Cítíte, jak se vám břicho zvedá a zase klesá? Cítíte, jak vzduch proudí do vašeho nádherného těla a zase ven?

A podobně jako se slunce vyhoupllo vysoko na oblohu, září na celý svět a ohřívá ho, i vy můžete svět ohřát – svou laskavostí!

Představte si někoho, komu by udělala dobře trocha laskavosti – například vaše sestra nebo bráška, kamarád/ka nebo učitel/ka. Když si ho/ji představíte, popřejte jim „Ať jsi šťastný/á“, a představte si, že se usmívá jako slunce. I vy si zasloužíte štěstí. Tentokrát tedy popřejte sami sobě, „Ať jsem šťastný/á“, a usmějte se jako slunce.

A zatímco se usmíváte jako slunce, vnímejte své tělo sedící zpříma jako strom a dech proudící jako vítr. A pak pomalu otevřete oči a rozhlédněte se. Jste úžasní!

Další aktivity

- Semináře Dne vnitřního míru
- Modul jógy: v rámci modulu jógy chodil s žáky cvičit certifikovaný cvičitel jógy

Individuální hodiny a malé skupiny:

- Slušné chování: hraní rolí o komunitě
- Čtení příběhů o všímavosti
 - *Záleží na mě* (I Matter), Laurie Wright
 - *Zvládnou to* (I Can Handle It), Laurie Wright
 - *Jsem mír: kniha o všímavosti* (I Am Peace: A Book of Mindfulness), Susan Verde a Peter H. Reynolds
- Aktivita: cvičení všímavosti pro malou skupinu

Základní škola: Co znamená být všímavý? Jak můžeme všímavost cvičit?

Diskuse/hodina: Co znamená být všímavý? Jak můžeme cvičit všímavost?

Učitel vede diskusi o všímavosti a ptá se dětí, co si pod pojmem všímavost představují. Když si vyslechnou jejich představy, může jim všímavost definovat. Všímavost znamená schopnost všimnout si myšlenek, tělesných pocitů, sluchových vjemů a všeho, co je kolem nás a děje se právě teď.

Vyzvěte děti k praktikování všímavosti tak, že je budete provázet cvičením uvědomování – mohou pomalu dýchat a pozvolna si uvědomovat, co slyší, cítí, zakoušejí kolem sebe.

Základní škola: cvičení všímavosti pro malou skupinu

Učitel vytvoří malou skupinu dětí.

Když jsme rozrušení, máme vztek nebo cítíme jiné silné emoce, může být těžké nechat takové pocity odejít. Chtěla bych s vámi udělat takový pokus. Tady mám lahev plnou vody. Přidám do ní vrchovatou lžici třpytivého lepidla a zatřepu lahví, aby se třpytivý prach rozvířil.

Představte si, že třpytivý prach je jako vaše myšlenky, když jste neklidní, rozzlobení nebo rozrušení. Vidíte, jak víří, že není skoro vidět? Proto je tak snadné udělat hloupá rozhodnutí, když jste rozzlobení – protože neuvažujete jasně. Nedělejte si s tím hlavu, je to normální a děje se to všem, i dospělým.

Ted' lahev postavíme a budeme sledovat, co se děje, když jsme chvíli klidní. Dívejte se. Vidíte, jak se třpytivý prach začíná usazovat a voda se čistí? Vaše mysl funguje úplně stejně. Když se na chvíli uklidníte, vaše myšlenky si začnou sedat a vy začnete vidět jasněji.

Zklidňujme mysl a tělo, kdykoli se rozčílíme nebo dostaneme vztek.

Aktivita pro základní školu: úkolové karty všímavosti

Učitel připraví košík s úkolovými kartami všímavosti (viz příložené pdf). Žáci si mohou vybrat úkolovou kartu a řídit se pokyny, když budou chtít. Učitel může v případě potřeby navrhnout žákovi, aby se této činnosti zúčastnil.

Projekt výtvarné výchovy na základní škole:

Aby učitel propojil výtvarnou výchovu s tématem měsíce, několik hodin se věnoval umění mandaly. Mandalas sice mají určitý náboženský obsah, ovšem obecně se má za to, že napomáhají rozvíjet soustředění a podporují všímavost. Využili jsme tuto práci jako způsob, jak pomoci dětem relaxovat, soustředit se a být v přítomnosti.

Další aktivity

- Semináře Den vnitřního míru
- Modul jógy: v rámci modulu jógy chodil s žáky cvičit certifikovaný cvičitel jógy

Další následné aktivity:

- Čtení knih a příběhů o komunitě
 - *Hrst ticha: štěstí ve čtyřech oblázcích* (A Handful of Quiet: Happiness in Four Pebbles), Thich Nhat Hanh
 - *Mistr všímavosti: buď svým superhrdinou ve stresu* (Master of Mindfulness: How to Be Your Own Superhero in Times of Stress), Laurie Grossman
 - *Buddhovy pohádky na dobrou noc* (Buddha at Bedtime: Tales of Love and Wisdom for You to Read with Your Child to Enchant, Enlighten and Inspire), česky Synergie, 2010, Dharmachari Nagaraja
 - *Jsem mír: kniha o všímavosti* (I Am Peace: A Book of Mindfulness), Susan Verde a Peter H. Reynolds
- Použití učebních osnov pocitů (viz přílohu) v individuálních a skupinových hodinách
- Děti mohou provádět samostatný výzkum a sdílet jiné představy o všímavosti
- Podněty k psaní/sdílení: láhev na konci dne
- Pracovní listy

Celoškolní Den vnitřního míru

Na začátku října jsme ve spolupráci s projektem Den vnitřního míru (<http://innerpeace.cz/>) připravili pro naše žáky řadu workshopů pro malé skupiny. Vedoucí projektu v rámci workshopů diskutovali o míru ve světě, v mezilidských vztazích a v sobě. Společně s dětmi zpívali, prohlíželi si obrázky a učili je techniky k navození vnitřního míru. Děti s nadšením přijímaly vzkazy a obrázky od těch dětí, které již absolvovaly tento workshop v Paříži a Berlíně, a radostně sdílely své vzkazy a obrázky s dalšími účastníky v Bruselu a Londýně.

Listopad: respekt k přírodě

Předškoláci: Co znamená být ohleduplný k přírodě? Proč bychom měli být k přírodě ohleduplní?

Diskuse/hodina: Co znamená být ohleduplný k přírodě? Proč bychom měli být k přírodě ohleduplní?

Učitelka na kruhu představí myšlenku ohleduplnosti. Zeptá se dětí, co to znamená, a naslouchá jejich zpětné vazbě. Pak vede diskusi o tom, proč bychom měli být ohleduplní k přírodě a pečovat o ni. Měla by toto téma podat tak, aby bylo malým dětem srozumitelné a dokázaly si k němu najít vztah. Prozkoumejte s dětmi konkrétní způsoby, jak mohou být ohleduplní k přírodě, a podpořte je v tom, aby je vyzkoušely.

Výlet do zoo

Děti se vypravily na výlet do zoologické zahrady, aby se dověděly něco víc o zvířatech, o tom, jak žijí a jaké mají potřeby. Děti se dopravily do zoo společně a poté se rozdělily na menší skupinky, aby si mohly povídat s učitelem a klást otázky. Po výletě si kreslily a hrály si s jazykovými kartami se zvířaty, prohlížely si knihy o zvířatech a přírodě a různé „části“ puzzle.

Zkoumání lesa

Měli jsme workshopy s přírodovědkyní, která vzala žáky na několik delších průzkumných výprav do lesa. Na těchto výpravách provázela děti a pomáhala jim objevovat a poznávat živé tvory a rostliny. Pokaždé se soustředily na jiné téma: během jednoho výletu si povídaly o slunci a o všem, co nám přináší. Pak si vytvořily vlastní slunce a umístily je do kruhu; a nakonec si vyrobily slunce z papíru. Na dalším výletu se zaměřily na stromy a zkoumaly, jak se liší listím. Zaměřily se také na skutečnost, že některé stromy nemají listy, ale jehličí, nebo že některé jehličí opadává. Hledaly také páry ptáků a zvířat, a zkoumaly, která zvířata můžeme objevit společně. Učily se mlčet a být potichu, aby viděly a slyšely všechno kolem sebe.

Malé skupiny a individuální hodiny:

- Hraní rolí: způsoby, jak být ohleduplní k životnímu prostředí
- Čtení příběhů o ohleduplnosti k přírodě
 - Knihy nakladatelství Usborne: *Roční období*
 - Knihy nakladatelství Usborne: *Mláďata*
 - *Dobrodružství plastové lahve* (The Adventures of a Plastic Bottle), Allison Inches
 - *Proč bychom měli recyklovat* (Why Should I Recycle), Jen Green
- Aktivita: Názvosloví krásná místa na Zemi (přiřazování a označování)
- Aktivita: Puzzle – části stromů, části květin, části ptáků
- Aktivita: Přiřazovací karty ptáci
- Aktivita: Výtvarné projekty s využitím recyklovaných materiálů
- Aktivita: Průzkum lesa

- Pracovní listy

Základní škola: Co znamená být ohleduplný k přírodě? Proč bychom měli být k přírodě ohleduplní?

Diskuse/hodina: Co znamená být ohleduplný k přírodě? Proč bychom měli být k přírodě ohleduplní?

Učitelka vede diskusi o ohleduplnosti k přírodě a o tom, proč je to důležité. Jedná se o skupinu starších dětí, a proto očekáváme hojnou účast žáků a čilou diskusi s tím, že učitelka ji bude jen nepatrně provázet.

Diskuse/hodina: časová osa života

Učitelka shromáždí děti a seznámí je s časovou osou života, která zahrnuje existenci všech zvířat na planetě Zemi v minulosti i současnosti. Děti mají dost prostoru na to, aby tuto časovou osu prostudovaly, popovídaly si o zvířatech, která na ní vidí, a naučily se něco víc o vlivu různých zvířecích druhů na Zemi. Podporuje děti, aby si časovou osu vzaly ven a pracovaly s ní samostatně, a pomocí podpůrných pomůcek se dověděly víc.

Samostatná výzkumná projekt

Jakmile diskuse dospěje k přirozenému závěru, učitel seznámí děti se samostatným výzkumným projektem. Ten bude zahrnovat:

- Výzkum a zjištění
- Plán výzkumu
- Zpráva o vybrané zemi
- Samostatně navržené projekty (dioramata, plakáty apod.) a ústní prezentace před spolužáky, žáky ostatních tříd a rodiči na školním večeru

Samostatný výzkum: nižší základní škola o zvířatech, vyšší základní škola o biomech

Děti jsou provázeny výzkumem na dané téma (zvířata nebo biomy) s využitím listů pro vedený výzkum (zahrnuté v tomto souboru).

Jakmile děti dokončí výzkumnou část (přibližně 4-6 hodin), vytvoří nástin projektu a napíší zprávu.

Poté žáci připraví vizuální prezentaci a ústní zprávu.

Prezentace projektu:

- Děti si připraví a nacvičí ústní zprávy a dokončí vizuální prezentaci.
- Děti vytvoří své vlastní kostýmy, masky a pomůcky na prezentaci.
- Projekty se prezentují nejprve spolužákům.
- Poté žáci představí své projekty ostatním třídám a nakonec rodičům.
- Pro prezentaci rodičům bude k dispozici také hudba a občerstvení (žáci připraví jídlo na základě průzkumu za pomoci učitele.)

Výlet: koncert Karneval zvířat

Děti se vypravily do kostela sv. Šimona a Judy na představení Karneval zvířat od Camille Saint-Saens. Během interaktivního představení se hudebníci i děti zhostili rolí dvanácti zvířat, o nichž tento kus pojednává, a v kostele tak přivedli k životu zvířata od akvarijních rybek až po slony. To také dětem objasnilo, jak důležitou roli hrají zvířata v našem světě, a jakou ohleduplnost a péči potřebují.

Výlet: Závod na recyklaci

Žáci základní školy se vypravili na exkurzi do závodu na recyklaci papíru ve Strašnicích, aby se dověděli něco víc o ochraně životního prostředí a o tom, proč bychom měli být ohleduplní k přírodě a pečovat o ni. Po této exkurzi měli možnost napsat text o své zkušenosti a o tom, co si z ní odnesli, případně na toto téma nakreslit nějaký obrázek.

Další následné aktivity:

- Čtení knih a příběhů o komunitě
 - *Semínka změny: Wangariho dar světu* (Seeds of Change: Wangari's Gift to the World), Jen Cullerton Johnson
 - *Rachel Carson a její kniha, které změnila svět* (Rachel Carson and Her Book that Changed the World), Laurie Lawlor
 - *Jedna igelitka: Isatou Ceesay a recyklující ženy Gambie* (One Plastic Bag: Isatou Ceesay and the Recycling Women of the Gambia), Miranda Paul
 - *Dobrá zahrada* (The Good Garden), Katie Smith Milway
 - *Mluvící Země* (The Talking Earth), Jean Craighead George
- Pokračující komunitní diskuse
- Pracovní listy

Prosinec: štědrost a laskavost

Prosinec je ve většině škol mimořádně krátký měsíc. Pro nás to obvykle znamená dva týdny, vyplněné přípravami a zkoušením na Zimní koncert, který se koná poslední den před prázdninami. Tentokrát jsme se zaměřovali na štědrost a laskavost, což jsou témata, která se prolínají nejen náladou tohoto období, ale také každodenní prací s žáky.

Předškoláci: Co znamená štědrost a laskavost? Jak můžeme být štedří?

Diskuse/hodina: Co znamená štědrost? Jak můžeme být štedří a laskaví?

Učitelka uvádí koncept štědrosti během diskuse v kruhu a ptá se dětí, co si o tomto tématu myslí.

V ideálním případě budou mít děti představu založenou na vlastní zkušenosti. Učitelka je nechá sdílet vlastní představy a poté vede konverzaci o tom, proč je důležité být štedrý. Uvede pár příkladů, co by děti mohly sdílet, a pak je vyzve, aby sdílely další.

V rámci našich učebních osnov pocitů si hodně povídáme o štědrosti a o tom, jak se k ostatním chovat s laskavostí.

Výlet do KC Zahrada

Děti se vypravily do KC Zahrada, aby vyrobily dárky pro rodiče. Během tohoto výletu jsme se snažili vést děti k tomu, aby pochopily, že udělat si čas, něco vyrobit a sdílet to s někým je úžasné, a že dávající z toho má často také dobrý pocit.

Individuální hodiny a malé skupiny:

- Slušné chování: hraní rolí na téma štědrosti (co dělat, když se někdo nechce dělit, jak usnadnit sdílení a podobně)
- Použití tabulky pocitů
- Čtení příběhů o štědrosti a diskuse:
 - *Mám se rozdělit o zmrzlinu?* (Should I Share My Ice-Cream?), Mo Willems

- *Knižka o dávání: otevřete se celoživotnímu dávání* (The Giving Book: Open the Door to A Lifetime of Giving), Ellen Sabin
- *Llama, Llama Čas sdílení* (Llama, Llama Time to Share), Anna Dewdney
- *Ty boty* (Those Shoes), Maribeth Boelts
- Aktivita: projekt společné tvorby – žáci mohou společně (ve dvojicích nebo v malých skupinách) vytvořit koláž
- Pracovní listy
- Účast na celoškolní Charitativní jízdě

Základní škola: Co je štědrost? A co laskavost? Jak laskavost a štědrost vypadají?

Diskuse/hodina: Proč bychom měli být štědrí? Jak štědrost vypadá?

Učitelka vede diskusi o štědrosti a ptá se dětí, co to vlastně znamená. Děti by měly mít poměrně jasnou představu a hojně sdílet, protože ve třídě se často jedná o „žhavé téma“. Poté učitelka vyzve žáky, aby sdíleli příklady štědrosti z vlastní zkušenosti.

Diskuse/hodina: Jak štědrost vypadá?

Jindy se učitelka vrátí k tématu štědrosti, a tentokrát požádá děti, aby popsaly, jak vlastně vypadá. Děti mohou nabízet příklady a představy, a jeden z žáků může zapisovat jejich návrhy na tabuli, aby se k nim mohli později vrátit. Pokud to během diskuse nezazní, učitelka by měla jasně říct, že štědrost nemusí znamenat jen dávání hmotných věcí – někdy můžeme dávat také čas nebo úsilí. Vyzvěte děti, aby zkusily přijít na způsoby, jak dávat, aniž by to znamenalo dávat hmotné věci.

Některé návrhy, které zazněly ve třídě na naší základní škole, zněly: jít do ostatních tříd a číst mladším dětem, trávit čas hraním se sourozenci a udělat něco potřebného ve třídě nebo doma. Děti pak své nápady také uvedly do praxe – některé šly číst mladším dětem do ostatních tříd, jiné se nabídly, že budou dohlížet na pořádek ve třídě a podobně.

Na dalším kruhu je učitelka požádala o zpětnou vazbu.

Diskuse/hodina: kruh sdílení

Během skupinového sdílení učitelka provází děti diskusí o tom, jak můžeme být štědrí slovy nebo zpětnou vazbou. Všichni jsou vyzváni, aby sdíleli něco o jiném žákovi. Učitelka by to měla nastavit tak, že všichni dostanou dobrou zpětnou vazbu.

Další následné aktivity:

- Čtení knih a příběhů o štědrosti
 - *Laskavost a štědrost: začíná to u mě* (Kindness and Generosity: It Starts with Me), Jodie Shepherd
 - *Pomocná ruka: básně o dávání* (Lend a Hand: Poems about Giving), John Frank
 - *Elmore*, Holly Hobbie
 - *Zlaté srdce: příběh o síle štědrosti* (Heart of Gold: The Story about the Power of Generosity), Dharma Publishers
- Pokračující komunitní diskuse
- Pracovní listy
- Učební osnovy pocitů – týká se ohleduplnosti, ale zahrnuje povahu
- Aktivita: výroba dáreků a přání pro rodiče a učitele
- Aktivita: komunitní služba v rámci školy

- Aktivita: Projevy uznání – individuální práce nebo malé skupiny na základě aktivity ve velké skupině.
- Účast na celoškolské Dobročinné jízdě – děti a rodiče mohou přinést dary

Celoškolská Dobročinná jízda

Uspořádali jsme celoškolskou Dobročinnou jízdu. Učitelé o ní předem hovořili na kruhu a podporovali děti, aby se akce zúčastnili a pověděly o ní rodičům. Děti a rodiče mohou darovat jídlo a oblečení pro potřebné.

Leden: spolupráce

Předškoláci: Co je spolupráce?

Diskuse v kruhu:

Učitel představí koncept spolupráce a snaží se od dětí získat zpětnou vazbu o tom, jak spolupráce vypadá. Pak jim může poskytnout pár příkladů a nabídnout aktivity zahrnující hraní rolí, aby děti tento koncept pochopily.

Prohlédněte si s dětmi tabulku pocitů, aby přemýšlely o tom, co cítí a jak to mohou vyjádřit.

Individuální hodiny a malé skupiny:

- Slušné chování: hraní rolí o spolupracujícím chování
- Použití tabulky pocitů
- Čtení příběhů o spolupráci:
 - *Kamenná polévka* (Stone Soup), Marcia Brown
 - *Obří sendvič s džemem* (The Giant Jam Sandwich), John Vernon Lord
 - *Týmová práce není nic pro mě a nerada se dělím* (Teamwork Isn't My Thing and I Don't Like to Share), Julia Cook
- Aktivita: Nadhazování míče
 - Děti pevně chytí okraj velkého kusu látky, například padáku nebo prostěradla, a natáhnou ji. Doprostřed hodíme balón. Všechny děti začnou zlehka tahat za látku, aby míč skákal nahoru a dolů. Zkuste, jak dlouho dokážou míč nadhazovat, aniž by spadl na zem. Můžete přidat více míčů, což bude obtížnější, ale také zábavnější.
- Aktivita: Spolupracující škatule, hejbejte se
 - Tato hra je velmi podobná původní verzi – postavíme dvě řady židlí opěradly k sobě. Nezapomeňte, že musí být o jednu méně židlí než hráčů. Pusťte hudbu a děti začnou tančit nebo pochodovat kolem židlí. Když hudba přestane hrát, všichni si musí najít místo k sezení. Cílem je, aby všichni měli kde sedět! S každým kolem odeberte jednu židli. Čím méně židlí zůstane, děti budou muset spolupracovat, aby našly místo pro každého. Může to znamenat, že si budou sedat na klín nebo sdílet židle. Nezapomeňte, že v této verzi hry nikdo nejde z kola ven ani nečeká.
- Použití učebních osnov pocitů (viz přílohu) v individuálních a skupinových hodinách

Další aktivity

- Návštěva třídy základní školy a prohlídka výtvarného díla vytvořeného spoluprací

Základní škola: Co je spolupráce? Jak spolupráce vypadá?

Diskuse/hodina: Co je spolupráce? Jak spolupráce vypadá?

Učitelka vede diskusi o spolupráci, nabízí její definici a posléze vybízí žáky, aby sdíleli své postřehy. Žáci mají popsat, jak podle nich vypadá spolupracující chování, a někdo jejich názory zapíše na tabuli.

Učitelka dále uvede projekt ctnosti daného měsíce.

Samostatná práce: projekt ctnosti:

Žáci jsou na základě listů s výkladem požádáni, aby se zamysleli nad pojmem spolupráce.

Odpovídají na položené otázky, a to buď samostatně, nebo s dopomocí.

Jakmile odpoví na otázky, připraví vizuální projekt a ústní prezentaci o spolupráci. Jakmile budou hotovi, tuto vizuální a ústní prezentaci představí spolužákům ze třídy.

Další následné aktivity:

- Tvůrčí psaní o spolupráci: Jak _____ spolupracovali na _____
- Aktivita: Spolupracující škatule, hejbejte se
 - Tato hra je velmi podobná původní verzi – postavíme dvě řady židlí opěradly k sobě. Nezapomeňte, že musí být o jednu MÉNĚ židlí než hráčů. Pusťte hudbu a děti začnou tančit nebo pochodovat kolem židlí. Když hudba přestane hrát, všichni si musí najít místo k sezení. Cílem je, aby všichni měli kde sedět! S každým kolem odeberte jednu židli. Čím méně židlí zůstane, děti budou muset spolupracovat, aby našly místo pro každého. Může to znamenat, že si budou sedat na klín nebo sdílet židle. Nezapomeňte, že v této verzi hry nikdo nejde z kola ven ani nečeká.
- Diskuse o systémech, které jsou vzorem spolupracujícího chování, například nemocnice
- Čtení knih a příběhů o spolupráci a jiných ctnostech
 - *Kamenná polévka* (Stone Soup), Marcia Brown
 - *Největší tykev* (The Biggest Pumpkin Ever), Stephen Kroll
- Použití učebních osnov pocitů (viz přílohu) v individuálních a skupinových hodinách
- Účast na výtvarném workshopu základní školy o spolupráci

Výtvarný workshop základní školy:

Výtvarnice Izabela Anna Kulesza vedla workshop o umění spolupráce, který zahrnoval diskusi o spolupráci, po níž se žáci dvě hodiny věnovali samostatné výtvarné činnosti, jejímž cílem bylo vytvořit samostatná díla, která by poté mohla být spojena v jeden velký výtvar.

Děti si prohlédly předlohu konečného produktu a zvolily si část, kterou chtěly vytvořit samostatně. Třebaže se jednalo o samostatnou práci, musely spolupracovat s celou skupinou, zejména pak s těmi spolužáky, jejichž části navazovaly na jejich, a ujistit se, že používají doplňkové barvy, tvary a podobně. Jakmile žáci vytvořili jednotlivé části, museli je spojit dohromady v jeden velký celek. To po nich opět vyžadovalo, aby spolupracovali.

Jakmile byli hotovi, pověsili jednotlivé části do tříd základní školy, a pozvali celou školu, aby se přišla podívat do jejich třídy na hotovou práci a vyslechla si, jak celý proces probíhal.

Projekty napříč třídami:

V rámci bloku věnovaného spolupráci jsme chtěli zdůraznit, že spolupracovat mohou lidé různého věku. Proto jsme navrhli několik projektů vedoucích napříč různými třídami, kdy starší děti chodily do ostatních tříd a pracovali s mladšími dětmi – buď při čtení, na hodinách nebo při podobných aktivitách.

Únor: láska a přátelství

Jednalo se o kombinovaný projekt zaměřený na kulturní výchovu (Den sv. Valentýna) a výchovu k hodnotám (láska a přátelství). Tyto kombinované diskuse a aktivity poskytly dětem ucelenou zkušenost.

Předškoláci: Co láska a přátelství znamenají?

Diskuse na kruhu:

Učitel představí koncept lásky a přátelství a snaží se od dětí získat zpětnou vazbu o tom, jak láska a přátelství vypadají. Děti by toho měly mít spoustu ke sdílení o tomto tématu. Učitel jim pak může nabídnout pár příkladů a aktivit zahrnujících hraní rolí, které jim pomohou tento koncept pochopit. Prohlédněte si s dětmi tabulku pocitů, aby přemýšlely o tom, co cítí a jak to mohou vyjádřit.

Individuální hodiny a malé skupiny:

- Slušné chování: hraní rolí o chování, zdůrazňující lásku a přátelství
- Použití tabulky pocitů
- Čtení příběhů o lásce a/nebo přátelství
 - *Přátelé* (Friends), Rob Lewis
 - *Naše pokojná třída* (Our Peaceful Classroom), Aline Wolf
- Použití učebních osnov pocitů (viz přílohu) v individuálních a skupinových hodinách
- Aktivita: výroba přání ke Dni sv. Valentýna
- Aktivita: třídní oslava Dne sv. Valentýna
- Aktivita: celoškolní oslava Dne sv. Valentýna

Základní škola: Co láska a přátelství znamenají? Jak láska a přátelství vypadají?

Diskuse/hodina: Co láska a přátelství znamenají? Jak láska a přátelství vypadají?

Učitelka vede diskusi o lásce a přátelství, nabízí definice a posléze vybízí žáky, aby sdíleli své postřehy a příklady. Žáci mají popsat, jak vypadá láska a přátelství doma a ve škole, a někdo jejich postřehy zapíše na tabuli.

Učitelka uvede projekt ctnosti daného měsíce.

Samostatná práce: projekt ctnosti:

Žáci jsou na základě listů s výkladem požádáni, aby se zamysleli nad pojmy láska a přátelství.

Odpovídají na položené otázky, a to buď samostatně, nebo s dopomocí.

Jakmile odpoví na otázky, připraví vizuální projekt a ústní prezentaci o lásce a přátelství.

Jakmile budou hotovi, tuto vizuální a ústní prezentaci představí spolužákům ze třídy.

Další následné aktivity:

- Tvůrčí psaní o lásce a/nebo přátelství: S kamarádem jsme zažili dobrodružství!
- Povídání o příkladech lásky a přátelství v literatuře: Anne Shirley a Diana Barry v knize *Anna ze Zeleného domu* (Anne of Green Gables), Frodo a Sam v knize *Pán prstenů* (Lord of the Rings),

Harry Potter a Ron Weasley v knize *Harry Potter*, sestry Marchovy v knize *Malé ženy* (Little Women) atd.

- Čtení knih a příběhů o lásce a přátelství
 - *Neviditelná šňůra* (The Invisible String), Patrice Karst
 - *Stejný, ale úplně jiný* (Same, Same but Different), Jenny Sue Kostecki-Shaw.
 - *Nejlepší kamarádi pro Frances* (Best Friends for Frances), Russell Hoban
- Použití učebních osnov pocitů (viz přílohu) v individuálních a skupinových hodinách
- Výroba přání ke Dni sv. Valentýna
- Účast na třídní oslavě Dne sv. Valentýna
- Účast na celoškolní oslavě Dne sv. Valentýna

Osly Dne sv. Valentýna

Každá třída měla samostatnou oslavu Dne sv. Valentýna. Žáci si navzájem vyrobili přání a na oslavu si připravili tematické občerstvení.

Kromě toho jsme pořádali celoškolní oslavu Dne sv. Valentýna – předškoláci a žáci základní školy pozvali na oslavu své rodiče a blízké. Pro všechny jsme připravili několik tematických aktivit a občerstvení ze sezónních surovin. Všichni si oslavu moc užili!

Březen: gramotnost

Předškoláci: Co je gramotnost a proč je důležitá?

Diskuse na kruhu:

Učitel představí koncept gramotnosti, a děti se vyjádří, proč čtení a získávání znalostí čtením je důležité. Učitel musí vést diskusi a uvést pár příkladů.

Individuální hodiny a malé skupiny:

- Aktivita: Pracovní listy
- Aktivita: Omalovánky
- Čtení příběhů

Další aktivity

- Aktivita: Výzva ke čtení
- Celoškolní shromáždění

Základní škola: Co je gramotnost? Proč je gramotnost důležitá?

Diskuse/hodina: Co je gramotnost? Proč je důležitá?

Učitelka vede diskusi o gramotnosti, nabízí definici a posléze vybízí žáky, aby sdíleli zpětnou vazbu. Žáci mají za úkol vysvětlit, proč je gramotnost důležitá, a někdo jejich postřehy zapíše na tabuli.

Vyhlašuje se výzva ke čtení pro tento měsíc.

Samostatná práce: výzva ke čtení:

Žáci se samostatně účastní výzvy ke čtení a jsou podporováni v tom, aby k účasti motivovali i své rodiče.

Žáci základní školy mají vyplnit čtenářskou zprávu o knize, kterou si zvolili. Čtenářská zpráva musí obsahovat:

- Údaje o knize (název, autor, autor ilustrací)
- Stručný popis příběhu
- Názor žáka na knihu a doporučení

Návštěva spisovatele:

Pozvali jsme amerického spisovatele Alexe McConduita, aby k žákům základní školy pohovořil. Po hodině vyprávění o životě spisovatele dětské literatury v Americe došlo i na otázky a odpovědi s dětmi. Následně pan McConduit přečetl úryvek ze své knihy *Sněhové koule pro všechny* (Snowballs for All). Na závěr podpořil děti, aby nezapomněly, že čtení jim může vždycky poskytnout vzdělání, zábavu a radost ze života.

Další následné aktivity:

- Čtenářská zpráva
- Aktivity: společná diskuse, omalovánky, tvůrčí psaní, čtení příběhů
- Aktivita: Výzva ke čtení
- Celoškolní shromáždění
 - Plánují a pořádají žáci vyšší základní školy
 - Navštěvují všichni předškoláci, žáci základní školy a naši zaměstnanci

Celoškolní výzva ke čtení:

Celá školní komunita se účastnila měsíční výzvy ke čtení s cílem přečíst celkem 1.000 knih. Žáci základní školy navštívili jednotlivé třídy, aby tuto výzvu vyhlásili a podpořili mladší děti v účasti. Během následujícího měsíce žáci předkládali čtenářské deníky a žáci základní školy spravovali velkou interaktivní tabulku, která zobrazovala, jak si celá komunita vede. Kromě toho často navštěvovali jednotlivé třídy a opakovali, jak je důležité číst, a podporovali žáky a zaměstnance v účasti na této výzvě.

Celoškolní shromáždění:

Jako vyvrcholení výzvy ke čtení jsme uspořádali celoškolní shromáždění, abychom oslavili dosažení našeho cíle. Vyšší základní škola představila prezentaci s použitím Power Pointu o důležitosti čtení a posléze s žáky na toto téma rozpoutala rej otázek a odpovědí. Někteří členové našeho týmu slíbili, že si nechají obarvit vlasy na růžovo, když se dětem podaří cíle dosáhnout – a tak se také stalo. Byla to nádherná chvíle přátelství a radosti, když jsme společně slavili úspěch, na jehož dosažení se všichni podíleli.

Projekty napříč třídami:

Abychom podpořili gramotnost ve všech věkových skupinách, vytvořili jsme několik projektů napříč třídami, během nichž děti chodily do ostatních tříd a četly knihy s mladšími dětmi.

Duben: péče o Zemi

Jednalo se o kombinovaný projekt zaměřený na kulturní výchovu („Jsme jeden svět“ a kulturní oslavy Dne Země) a výchovu k hodnotám (péče o Zemi, ochrana životního prostředí, ohleduplnost atd.).

Předškoláci: Proč bychom měli pečovat o Zemi? Jak pečujeme o Zemi?

Diskuse na kruhu:

Učitel představí koncept péče o Zemi a zeptá se dětí, zda je k tomuto tématu něco napadá. Děti se snad zmíní o recyklaci a opětovném použití materiálů. Učitel vede diskusi o tom, proč je to důležité, a nabízí pár příkladů o tom, jak můžeme o Zemi pečovat.

V našich učebních osnovách pocitů hodně hovoříme o ohleduplnosti k sobě samým a k sobě navzájem. Stejně důležité je, abychom byli ohleduplní k naší Zemi a pečovali o ni.

Individuální hodiny a malé skupiny:

- Slušné chování: hraní rolí o chování, které je ohleduplné k Zemi (recyklace, neznečišťování veřejných prostor atd.)
- Použití tabulky pocitů
- Čtení příběhů o péči o Zemi a ekologickém povědomí
 - *Den Země každý den* (Earth Day Every Day), Lisa Bullard
 - *Den recyklace* (Recycling Day), Edward Miller
- Lepení: výroba Země z recyklovaného papíru (<http://iheartcraftythings.com/Earth-day-collage.html>)
- Aktivita: třídění a recyklace

Další aktivity

- Účast na oslavách Dne Země

Základní škola: Proč bychom měli pečovat o Zemi? Jak péče o Zemi vypadá?

Diskuse/hodina: Proč bychom měli pečovat o Zemi? Jak péče o Zemi vypadá?

Učitel vede diskusi o tom, proč bychom měli pečovat o Zemi. Děti by měli při sdílení čerpat z práce o životní prostředí v naší vědecké výchově.

Učitel vede diskusi o tom, jak vypadá péče o Zemi. Někdo může zaznamenat návrhy na tabuli, aby se k nim žáci mohli vrátet později.

Je rovněž nápomocné diskutovat o představě respektu k sobě samému a k ostatním, který je součástí našeho školního života. Diskusi na toto téma můžeme rozšířit až o respekt k Zemi.

Samostatná práce: výzkumný projekt

Žáci jsou vyzváni, aby se věnovali samostatnému výzkumu, a to buď na téma nějakého aspektu péče o Zemi (recyklace, opětovné použití apod.), nebo výzkumu důvodů, proč musíme o Zemi pečovat (tj. klimatických změn, odlesňování apod.).

Až výzkum dokončí, přednesou své téma na sdílení v kruhu.

Další následné aktivity:

- Čtení knih a příběhů o Zemi a ekologickém povědomí
 - *Den recyklace* (Recycling Day), Edward Miller
 - *Knih o Zemi* (The Earth Book), Todd Parr
 - *Zelená třída slečny Foxové* (Miss Fox's Class Goes Green), Eileen Spinelli
 - *Recyklujte každý den* (Recycle Every Day), Nancy Elizabeth Wallace
- Použití učebních osnov pocitů (viz přílohu) v individuálních a skupinových hodinách

- Aktivita: výtvarný projekt – vytváření mořského světa
 - Na hodině výtvarné výchovy učitel vede diskusi o tom, jak vypadá krásné moře – bez odpadků. Poté vyzve děti, aby si představily ideální mořský svět a pak jej vytvořily pomocí libovolného výtvarného média.
- Účast na celoškolských oslavách Dne Země

Celoškolní oslavy Dne Země

Krátce před oficiálním dnem Země se předškoláci a žáci základní školy shromáždili k oslavám Dne Země. Na základě diskusí s žáky jsme zvolili téma povědomí o vodě a ochrany životního prostředí, protože se nám jevílo důležité se o něm dovědět něco víc.

U příležitosti oslavy jsme připravili několik stanovišť s mnoha vedenými aktivitami. Děti obcházeli stanoviště v malých skupinkách a účastnili se jednotlivých aktivit.

Připravili jsme následující stanoviště:

1. Výroba papíru (ukázka recyklace papíru)
2. Pravidla recyklace a hra
3. Používání vody: kolik vody používáme?
4. Řeka – části řeky a jejich účel
5. Smyslová stezka – děti pomohly vytvořit smyslovou stezku na hřišti

Žáci se účastnili všech aktivit, abychom si uvědomili potřebu pečovat o Zemi a důležitost spolupráce v tomto konání.

Květen: sdílení

Předškoláci: Co je sdílení? Jak sdílíme?

Diskuse na kruhu:

Učitel představí koncept sdílení a zeptá se dětí, zda je k tomuto tématu něco napadá. Děti se snad na základě své zkušenosti podělí o své nápady. Učitel vede diskusi o tom, proč je sdílení důležité, a nabídne pár příkladů sdílení. Poté požádá děti, aby sdílely své postřehy.

V rámci výchovy pocitů si hodně povídáme o sdílení a o tom, jak jednat s ostatními laskavě.

Individuální hodiny a malé skupiny:

- Slušné chování: hraní rolí o sdílení (co dělat, když někdo nechce sdílet, jak sdílení usnadnit apod.)
- Použití tabulky pocitů
- Čtení knih a příběhů o sdílení a diskuse:
 - *Duhová ryba* (The Rainbow Fish), Marcus Pfister
 - *Chlapec, který nechtěl sdílet* (The Boy Who Wouldn't Share), Mike Reiss
 - *Dávající strom* (The Giving Tree), Shel Silverstein
 - Gossie, Olivier Dunrea
- Aktivita: Projekt výtvarné spolupráce – žáci mohou spolupracovat (ve dvojicích nebo malých skupinách) na tvorbě koláže
- Aktivita: Ukaž a vyprávěj – žáci přinášejí osobní věci a sdílejí je s ostatními

Další aktivity

- Účast na workshopu Náhodné umělecké dary

Základní škola: Proč bychom měli sdílet? Jak sdílení vypadá?

Diskuse/hodina: Proč bychom měli sdílet? Jak sdílení vypadá?

Učitel vede diskusi o sdílení. Děti by měly mít dost postřehů, protože se jedná o poměrně časté „žhavé téma“ ve třídě.

Učitel vede diskusi o tom, jak sdílení vypadá. Jeden z žáků zaznamenává návrhy na tabuli, aby se k nim žáci mohli později vracet.

Samostatná práce: projekt ctností

Žáci jsou na základě listů s výkladem požádáni, aby se zamysleli nad pojmem sdílení.

Odpovídají na položené otázky, a to buď samostatně, nebo s dopomocí.

Jakmile odpoví na otázky, připraví vizuální projekt a ústní prezentaci o sdílení.

Jakmile budou hotovi, tuto vizuální a ústní prezentaci představí spolužákům ze třídy.

Další následné aktivity:

- Čtení knih a příběhů a sdílení
 - *Sdílejte a střídejte se* (Share and Take Turns), Cheri Miners
 - *Pomoz mi, jak být dobrý: o sobectví* (Help Me Be Good: Being Selfish), Joy Barry
 - *Naplň vědro* (Fill a Bucket), Carol McCloud
 - *Dávající strom* (The Giving Tree), Shel Silverstein
- Použití učebních osnov pocitů (viz přílohu) v individuálních a skupinových hodinách
- Aktivita: Ukaž a vyprávěj – žáci přinášejí osobní věci a sdílejí je s ostatními
- Účast na workshopu Náhodné umělecké dary

Náhodné umělecké dary

Bylo nám potěšením přivítat umělce Tima Holmese a přednášejícího/vypravěče Garreta Garrelse, kteří uspořádali pro naše žáky interaktivní workshop. Tim a Garret vytvořili Náhodné umělecké dary, sociální umělecké hnutí, jehož cílem je šířit štědrost a propojovat lidi na celém světě. Jejich činnost se zaměřuje na tvorbu výtvarných prací, které posléze darují cizím lidem a zaznamenávají reakce a postřehy. Jedná se o velmi úspěšný projekt, který jim umožňuje cestovat po světě a věnovat se své práci – přednášeli o něm dokonce na mezinárodní iniciativě TEDx.

Tim a Garret uspořádali pro žáky naší školy dvouhodinový interaktivní workshop. Žáci měli poté příležitost vytvořit vlastní umělecké výtvary. Odpoledne jsme se pak vypravili na výlet do centra Prahy a darovali své výtvary neznámým lidem. Byla to naprosto jedinečná zkušenost, zaměřená na koncept sdílení v situaci, kdy žáci zakusili, jaké to je být zranitelní a vystaveni nečekané situaci. Když jsme se po tomto zážitku vrátili do školy, žáci měli možnost sdílet v kruhu svoji zkušenost a pocity, jaké zakoušeli. Byla to zcela jedinečná a nádherná zkušenost.

<http://randomgiftsofart.com>

Červen: komunita

Předškoláci: Co znamená komunita? Jak můžeme být komunita?

Diskuse na kruhu:

Učitel představí koncept komunity a požádá žáky o zpětnou vazbu. Můžeme diskutovat o tom, že existuje mnoho různých komunit, a že každý z nás patříme do více než jedné komunity. Děti se snad na základě své zkušenosti podělí o své postřehy. Učitel vede diskusi o tom, proč je komunita důležitá, a nabídne pár příkladů komunity. Poté požádá děti, aby sdílely své postřehy.

Vztáhněte tuto diskusi k učebním osnovám pocitů v individuálních i skupinových aktivitách.

Individuální hodiny a malé skupiny:

- Slušné chování: hraní rolí o komunitě
- Čtení příběhů o komunitě a diskuse:
 - *Dobří lidé jsou všude* (Good People Everywhere), Lynea Gillen
 - *Čí ruce to jsou* (Whose Hands Are These), Miranda Paul
 - *Tančíme kolem moruše* (Here We Go Around the Mulberry Bush), Sophie Fatus
- Aktivita: předškoláci: pojd' si se mnou kreslit – žáci pozvou rodiče nebo blízké, aby přišly na vyučování a společně vytvořili nějakou výtvarnou práci. Klade důraz na představu rodiny jako komunity.

Další aktivity

- Aktivita: návštěva výstavy výtvarných prací žáků základní školy a projev uznání za to, co se jim jako komunitě podařilo dosáhnout
- Účast na celoškolském sportovním dni

Základní škola: Co znamená komunita? Jak komunita vypadá?

Diskuse/hodina: Co znamená komunita? Jak komunita vypadá?

Učitel vede diskusi o komunitě. Vzhledem k tomu, že jde o téma, o němž se ve třídě často hovoří, žáci by měli mít co sdílet. Je rovněž důležité diskutovat o tom, co tvoří komunitu, a že komunity mohou mít spoustu podob. Děti by měly vidět, že mohou patřit do mnoha různých komunit.

Učitel vede diskusi o tom, jak komunita vypadá. Jeden z žáků zaznamenává návrhy na tabuli, aby se k nim žáci mohli vracet.

Workshop s psycholožkou Colleen Knutson:

Pozvali jsme psycholožku Colleen Knutson, aby přišla mezi žáky naší základní školy a uspořádala pro ně interaktivní workshop o tom, jaké to je být součástí komunity a učit se spolupracovat. Dvouhodinový workshop se zaměřil na to, jak spolupracovat, na komunikaci a na důležitost partnerství. Jednotlivá témata umocnila loutkovým divadlem, skupinovou diskusí, hrami pro malé skupiny a sdílením. Děti se workshopu účastnily s nadšením, a později na něj často vzpomínaly, když přicházely s nějakými nápady nebo řešily konflikty.

Samostatná práce: výzkumný projekt

Žáci jsou vyzváni, aby se věnovaly samostatnému výzkumu o druhu komunity, který je zajímavý. Mohou napsat krátkou zprávu o tom, proč je to vlastně komunita a jak funguje.

Až výzkum dokončí, představí své téma na sdílení v kruhu.

Další následné aktivity:

- Čtení knih a příběhů o komunitě
 - *Celý svět* (Whole World), Christopher Korr
 - *Společáme na komunitu* (Counting on Community), Inno Sanot Nagara
- Použití učebních osnov pocitů (viz přílohu) v individuálních a skupinových hodinách
- Aktivita: návštěva výstavy výtvarných prací žáků základní školy a projev uznání za to, co se jim jako komunitě podařilo dosáhnout
- Účast na celoškolských sportovních dnech

Celoškolský Sportovní den

Uspořádali jsme celoškolský Sportovní den, abychom společně oslavili naši komunitu. K účasti na tomto slavnostním dni byla vyzvána celá komunita žáků, rodičů, zaměstnanců a bývalých rodin. Během dne se návštěvníci mohli zúčastnit společných aktivit a her, vhodných i pro rodiny.

Mimoto jsme uspořádali úžasnou mezinárodní slavnost jídla, které obstarali sami účastníci, takže všichni mohli sdílet a ochutnat jídla z celého světa. Akce vyvrcholila celoškolským přetahováním lanem, kdy rodiče nastoupili proti žákům a učitelům a všichni si v praxi ověřili, jak je důležité spolupracovat.

Tato zábavná akce jenom umocnila, jak je pospolitost komunity důležitá a krásná.